

COMMUNICATION STUDIES. СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

УДК 004:070:659.132:811

[https://doi.org/10.31548/philolog13\(4_1\).2022.008](https://doi.org/10.31548/philolog13(4_1).2022.008)

THE CONCEPT OF "INFORMATION SPACE" OF THE PRESENT: SOURCES, STATE, PROSPECTS

КОНЦЕПТ «ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ» СЬОГОДЕННЯ: ДЖЕРЕЛА, СТАН, ПЕРСПЕКТИВИ

I. Vakulyk, PhD in Philology, Associate Professor, Department
of Journalism and Language Communication

I. I. Вакулик, кандидат філологічних наук,
доцент кафедри журналістики та мовної комунікації

E-mail: vakulyk@ukr.net

0000-0002-4812-7719

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Актуальність. Інформацію завжди цінували, тепер вона стала ще ціннішою. Сьогодні її вважають найважливішим ресурсом розвитку суспільства. Останнім часом питання, пов'язані з інформаційною війною, активно обговорюються не лише в нашій країні, але й за її межами. Незважаючи на тридцятирічну незалежність нашої країни, концепція інформаційного простору все ще не втратила своєї актуальності. Тому нашим завданням стало продемонструвати, за допомогою яких фреймів (у широкому їх тлумаченні з погляду лінгвістики, психології, комунікації загалом і знання як картини світу, джерелом яких виступають час, обставини та дії) відбувається кадрювання інформації. **Мета дослідження** – презентувати концепт «інформаційний простір» у проєкції на сьогодення. Багатовимірність висвітлення даної проблематики у науковому дискурсі пояснюється різними фактичними матеріалами. Тому у роботі використано традиційні методи наукового дослідження – аналіз та синтез – із метою виявлення найважливіших особливостей досліджуваного явища. **Обговорення.** Мовні одиниці мають різне тематично-жанрове навантаження, відтак і композиційно вибудовують власні схованки у комунікативному просторі. Існують коди – рубрифікатори – символи, які допомагають розшифрувати будь-яку інформацію. Ми спробували висвітлити концепцію інформаційного простору, виходячи із власних спостережень і напрацювань, які можуть не збігатись із загальноприйнятими. Основними перевагами його є високий рівень мобільності. **Висновки.** Проаналізовано, як відбувається інформаційна безпека, і що впливає на неї. Подано власне тлумачення «інформаційного простору» у контексті сучасної комунікації. Це закодована інформація, яку потрібно вміти розшифрувати. А інструменти і платформи кожен обирає сам. Дане дослідження може бути використаним при викладанні теорії дисциплін, пов'язаних із алгоритмізацією, програмуванням, штучним інтелектом, лінгвістичними експериментами, математичною лінгвістикою і логікою. Інформаційний простір – це узагальнене поняття набутого мовного досвіду людства на основі об'єктів фізичного світу. Інформація може або копіюватись, або набувати нового звучання. Інформація лише тоді стає валідною, коли гарантована своїм використанням.

Ключові слова: картина світу, концепт, інформаційний простір, мова, комунікація, смисли, текст, інтенція, код.

Актуальність. У потоці інформації, який оточує людину, знаходиться безліч смислів, котрі, організуючись у певний порядок, вступають у взаємозв'язок. Створюється організований простір, у якому потрібно уміти орієнтуватись. Для цього прийнято створювати, а потім і засто-

совувати так звані дорожні карти, за допомогою яких відбувається навігація у комунікативному середовищі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дж. Остін, фундатор теорії мовленнєвих актів, пропонував поділ процесу комунікації на три складові – локуцію, іллокуцію та перлокуцію. А його по-

слідovníк, Дж. Сьорль, систематизував основні параметри варіювання іллокутивних актів на 1) репрезентативи (наприклад, коли доводимо твердження чи висловлюємо припущення); 2) директиви (з метою примусити адресата до виконання певної дії); 3) комісиви (прийняття адресатом інформації); 4) експресиви (коли є установка – висловити почуття, наприклад, подяку, це може також бути вибачення чи співчуття); 5) декларативи (іллокутивною метою яких є стрімка зміна об'єктивного світу, наприклад, оголошення війни).

Про іллокутивні та перлокутивні компоненти комунікації йшлося у багатьох дослідженнях, серед яких варто було б назвати такі імена, як Г. Почепцов, В. Карабан, О. Селіванова, О. Почепцов Т. ван Дейк, Л. Вандервекен та інші [10; 11; 12]. І більшість із них зазначали, що етнічна приналежність мовців не впливає на акти мовлення, тому можна говорити про його універсальність. Перлокутивна реакція є усвідомленням і відтворенням ситуації, де увага фокусується на об'єкті.

Матеріали та методи дослідження.

Багатовимірність висвітлення даної проблематики у науковому дискурсі пояснюється різними фактичними матеріалами. Тому в роботі використано традиційні методи наукового дослідження – аналіз та синтез – із метою виявлення найважливіших особливостей досліджуваного явища. **Мета нашого дослідження** – презентувати концепт «інформаційний простір» у проекції на сьогодення.

Результати дослідження та їх обговорення. На початку минулого століття Ф. де Сосюр, у лекціях, прочитаних у Женевському університеті, кваліфікував мовні одиниці як єдність психічних, фізіологічних та фізичних аспектів. При цьому автором курсу лінгвістики нівелювалась соціальна складова. Його послідовники неодноразово зазначали, що намір породжує бажання. Коли є намір висловити думку, з'являється бажання вплинути на дії або спонукати до них. Кожна комунікативна інтенція має власну мету. Мовні одиниці різняться між собою тематичним змістом, мовними засобами, власною композицією. Оскільки існують різні сфери використання мови, то і жанри, які обслуговує мова, також різні. Тобто існує своєрідна інфор-

маційна схованка, «подалі від стороннього ока». Картина світу вибудовується таким чином, що за допомогою мовленнєвих кодів програмується зміст.

Концептуалізація дійсності, висунута і розроблена Р. Ленекером у другій половині ХХ ст., сконцентрувалась у ланцюгу «пізнання світу – його концептуалізація – формування досвіду». Це основні, на нашу думку, компоненти, які допомагають орієнтуватись у сучасному інформаційному просторі. Наприклад, є ситуація, яка відображена за допомогою семантичних маркерів. Вони допомагають її розтлумачити і, за потреби, доповнити, тобто відбувається деталізація інформації, яка проектується через призму об'єктів (предметів, речей, станів) на основі мисленнєвого досвіду. Інакше ми можемо це назвати розгортанням часово-просторових, причинно-наслідкових зв'язків у текстах, формуванням смислів, які моделюють реальність життя.

У моделі, запропонованій Р. Якобсоном, серед факторів комунікації ще є фатична та поетична функції, які спрямовані на контакт. Проте ми не будемо на них зупинятись, оскільки вони не є предметом нашого дослідження.

Тексти ми розуміємо як поєднання знаків-символів, презентованих у слові (з його семантичним навантаженням), які несуть запрограмовану інформацію і мають адаптуватись у інформаційному просторі [32]. Це феномен з погляду нейронноментального, і водночас продукт, який пройшов осмислення на рівні свідомості людини. І ось цей текст, створена модель висловлювання, повинна бути унаочненою для учасників комунікації. При цьому кожен обирає власну модель, котра на етапі внутрішнього програмування має спонукання – мотив. А для того, аби інформація дісталась адресата, тобто відбувся контакт, було здійснено комунікацію, одного бажання замало. Не вистачає власне процесу з його складовими: конотативна складова (орієнтована на адресата і виражає безпосередню дію на співрозмовника) та експресивна (використовує виражальні можливості мови). Отже, будь-який текст – це дійсно «тканина» (згадаймо етимологію терміна), у якій переплетено і поєднано слова в певній послідовності.

Ми бачимо наявну картинку або проєктуюмо її у нашій свідомості і закарбовуємо у інформаційному потоці повідомлень, пропускаємо через серце, бо інакше не відбудеться катарсис. Налаштування на сприйняття інформації відбувається через вербальні, візуальні, кінестичні, цифрові канали. Адже епоха цифрових змін, у якій ми зараз перебуваємо, подарувала нам унікальну можливість спостерігати, як нові інструменти спілкування з'являлись і закріплювались у соціумі. Диджиталізація настільки глибоко засіла у споживачів інформації, що ми перестали задумуватись, наскільки якіснішою стала наша комунікація, наскільки вона зросла, які відбулись суттєві корективи у спілкуванні між роботодавцями і працівниками усіх сфер, покупцями й продавцями, особливо у період загострення Covid-19 та розв'язаної російсько-української війни. Робочий простір став гібридним, він перетворився з фізичного на віртуальний [3].

На думку М. Слюсаревського, інформаційний простір – це стан і результат взаємодії процесів виробництва та споживання інформації. Процес виробництва породжує інформаційний простір, але не надає йому визначеності, що дає процес споживання інформації. Автор пропонує характеризувати це явище не за обсягом вироблення інформаційної продукції та площиною поширення інформації, а за обсягом та інтенсивністю її споживання [13]. Відтак розрізняють інформаційний простір окремої людини, держави, групи чи суспільства в цілому. Для нашої держави сьогодення страшене, проте ми усі об'єднались у єдиному інформаційному просторі, аби володіти інформацією і якнайшвидше перемогти ворога, а тому маємо «Єдині новини» цілодобової трансляції на всіх каналах телебачення, радіо, різноманітних месенджерах. Відповідно до Закону України, «Національний інформаційний простір України – це сфера (об'ємний простір), в якій відбуваються інформаційні процеси і на яку поширюється компетенція України [4].

ЗМІ – це потужна сила впливу на свідомість людей, засіб швидкої інформаційної комунікації в різних куточках світу, найефективніший засіб впливу на емоції людини та інформаційний простір держави

загалом. Особливо це стосується електронних ЗМІ. З розширенням технічних навичок зростає їхня роль. А за емоційним впливом на почуття та свідомість людей вони залишаються незрівнянними та приваблюють ширшу аудиторію.

Нинішній інформаційний простір – це складна система організованих смислів, вибудована на семних зв'язках; це динамічне ціле, яке розширюється та конкретизується з розвитком нашого суспільства і базується на змістово-фактуальній інформації, яка може дублюватись чи компенсуватись за рахунок ономасіологічних процесів.

Із початком агресії відбулась докорінна зміна у форматуванні контенту програм телебачення та радіо, а також шляхів презентації новинних стрічок. Ось, наприклад, як подавалась інформація у новинах протягом доби. Зупинимось на окремих «блоках», не заглиблюючись у деталі.

1. Іскандери, дрони-шахеда та іранські літаки-розвідники, що їх супроводжують, мають на меті вцілити та спричинити фізичний та психологічний тиск. Це зброя масового використання.

2. Стратегічно паралізовано транспортний шлях із моменту наступу на Херсон. Від сьогодні мільйони людей побажали, аби цей день був останнім днем народження.

3. Підручник з психіатрії можна написати, досліджуючи недипломатичну лексику головнокомандувача рф.

4. Події в Грузії 2008 – передвісник переписування конституції під власні бажання.

5. «Сироватка правди»: поразка другої армії світу, боротьба за власну шкіру, за владу, «відмінна робота» кишенькових пропагандистів.

6. «Демогілізація» та «картопляна мобілізація» (про тотальну мобілізацію північного та східного сусідів).

7. Наративи пропаганди кадірівців – власна картина світу.

8. Не дамо Європі замерзнути, можливо, і нам допоможуть. Нові горизонти геополітичної точки опори.

9. У росіян фактично вкрали майбутнє.

10. Культ чарки російських чиновників. На російському олімпі дорогий алкоголь як

символ статусу. Без чарки комунікація складніша. Як працює путінська модель.

11. Ми воїни, не ледарі, не лежні. Бо хто за що, а ми за незалежність.

12. Переможемо зиму разом.

13. Об'єкти енергетичної інфраструктури стали ціллю, постраждало 30 відсотків. Це суттєвий удар для енергосистеми.

14. Єдиний фронт енергетиків і громадян. Кожен зекономлений кіловат – ваш постріл у бік москви.

Феномен інформаційного суспільства – це поєднання часу і простору, це сплав дивовижних моментів комунікації, на перший погляд, роз'єднаних і фрагментарних, з власними позитивними і негативними сторонами, які акумулюються до універсальної системи співтовариства соціальної революції, нової економіки, інформаційної політики і держави, в межах якої вони зорієнтовані [5; 8].

Ф. Бацевич у «Нарисах з лінгвістичної прагматики» зазначав, що «точка зору – це найзагальніша когнітивно-психологічна пресупозиція людини, яка спирається на набутий раніше перцептивний і когнітивний досвід, віру, переконання тощо і визначає світосприйняття, категоризацію, оцінку сукупності сприйнятих зовнішніх вражень і внутрішніх відчуттів, а також певною мірою сам процес перцепції. В аспекті комунікації визначає стратегії й тактики спілкування, моделі адресанта й адресата, розуміння ситуації загалом, добір, профілювання дискурсів (текстів), мовленнєвих жанрів, мовленнєвих актів, кроки розгортання діалогу, шляхи й засоби аргументації, впливає на регістр, тональність і атмосферу спілкування. В аспекті породження мовлення визначає добір локутивних аспектів мовленнєвих актів та організацію мовних елементів, які їх формують» [2, 157]. Із думкою автора важко не погодитись. У цих трьох реченнях містко змальовано сутність формування комунікації як невід'ємної і органічної складової людського розуму. Структура мовного знаку – це універсальний предметний код, як стверджує О. Снітко [5; 14]. Отже, сигнали, за якими ідентифікуються тексти, мають власну будову, фокус і перспективу, а регістри, тональності та атмосфера спілкування експлікуються.

А. Шпеер у своїй біографії зазначав, що за допомогою таких технічних засобів, як радіо і гучномовець, у вісімдесяти мільйонів людей можна було відібрати самостійне мислення [16].

Уперше поняття «масова свідомість» вчені вводять наприкінці XIX – початку XX ст. У філософському словнику визначення подано так: «Масова свідомість – форма суспільної свідомості; сукупність станів свідомості, котрі виявляються на рівні певної соціальної спільності людей» [15]. Історично це збігається з появою кінематографу та радіо, отже, ми маємо відправну точку маніпуляції. Існують найрізноманітніші види маніпуляцій. Літературознавча енциклопедія дає нам таке значення цього слова: *Маніпуляція* (франц. manipulation, від лат. manipulus: жменя) у прямому значенні – це «узгоджені рухи», у переносному – «шахрайство»; у традиційній наративній структурі – «дія певного персонажа (інтрига, наказ, прохання тощо), метою якої є змусити іншого персонажа виконати його волю». Так, у казці «Про дідову Марусю і бабину Галюсю» Б. Лепкого ми зустрічаємось з одним із різновидів маніпуляції – є прохання білої мишки і є той, хто виконує низку забаганок [6]. Тлумачний словник іншомовних слів визначає термін «маніпуляція» в загальному сенсі як «складну дію, над чим-небудь, рухи рук для виконання певного завдання, шахрайські витівки». Із цим трактуванням погоджуються укладачі Словника сучасної української мови [7]. Отже, *маніпуляція*, що набула поширеності у політиці, психології, соціології, активно застосовується ЗМІ для контролю масовою свідомістю, про що яскраво свідчать події нинішнього стану відносин між Україною та рф. Упродовж тривалого часу на телебаченні «русскаго мира» впливалася «потрібна» урядові інформація, яка призвела до зомбування людей, зубожіння душ, а декларативність свобод залишилась прописаною лише на папері. Відтак все, що тепер пов'язане із війною, голодом, знущанням, катівнями, касетним чи авіабомбардуванням мирних міст, наругою та звірствами над беззахисними дітьми, жінками, чоловіками, тваринами у нашій державі або взагалі не сприймається «дружнім» колись народом, або викрив-

леність інформації спотворила розум, а «власник» інформації у глобальному вимірі насолоджується власним цинізмом, ницістю, а його хворобливі забаганки вимагають негайного радикального втручання. Отже вигідна модель поведінки пропагувалась, насаджувалась, а тепер за її допомогою маси, доведені до морального зубожіння, не хочуть навіть чути чи бачити щось таке, яке не вкладається у власну картинку зони комфорту. Тому ми говоримо про окрему галузь застосування маніпуляції – медіаманіпуляцію, що здійснюється за допомогою преси, телебачення, радіо, кінематографу, рекламних роликів, соціальних мереж та інтернету.

ЗМІ стали основним інструментом керування масовою свідомістю. Вони, як ніколи, здатні впливати на життя суспільства, а відтак і зростає надзвичайна відповідальність за вплив на таку широку аудиторію. Роль ЗМІ на даний момент не лише інформативна. Вони стали ідеологічними, з аполітичних перетворились на політичні, висуюють і дотримуються пропагандистських «викрутасів» і «збочень». І яскравим прикладом можуть слугувати канали на росії із заздальгідь проплаченим ведучими, картинками, темами – пропаганда там «рулить», як ніколи. Розповсюджуючись своїми пазурами, вони знищують живе, «висмоктують мозок» у тих, хто ще був здатний думати.

Отже, інформацію, яку подають ЗМІ, можна спотворити і сфабрикувати, чи навіть домислити або приховати. І для цього існує безліч засобів – подавати неповною або у «кастрованому» вигляді: видаючи вигадане за реальне, дописуючи власні коментарі, приховуючи факти, уводячи в оману гучними заголовками, які не відповідають змістові, або подавати застарілу, вже нікому не цікаву, адже вона втратила свою актуальність; копіїуючи факти чи накладаючи цитати, вирвані з контексту.

Користувачі інформації здебільшого, аби не заплутатись у океані інформації, зберігають її на мобільних або емнісних пристроях, серверах, хмарному середовищі. Для того, аби виміряти інформацію, потрібно дотримуватись певних еталонів (наприклад, це може бути поєднання цифр 1 та 0; або слова як символи, які можна

використовувати під час сортування інформації та її фільтрації, а потім класифікувати за темами та організовувати місця для її збереження). Інформаційний простір має бути безпечним, тобто базуватись на нормативних документах із дотриманням міжнародних етичних норм, мати секретні ключі для шифрування. Так, коли потрібно здійснити обмін інформацією, наприклад, у фейсбуці чи інших соціальних мережах, потрібно пройти автентифікацію.

В умовах глобалізації потужні потоки інформації та новітні технології, пов'язані із технічними засобами, намагаються середовище зробити місткішим, немов би ущільнюють його всі символи у широкому значенні цього слова, прискорюють їх переміщення, так само, як і знання, зразки поведінки у суспільстві – вони підлягають певній стандартизації, а уніфікація відбувається за рахунок потреб споживачів у контексті кіберпростору. Інформацію можна занотувати, зберегти у пам'яті, запрограмувати, а потім використати за потреби. Так конструкції Visual Basic, які прийнято називати операторами управління (напр., прості умовні вирази «And»(і), «Or» (або), «Xor» (виключене), «Not» (ні)), у комп'ютерному просторі допомагають застосувати певні умови.

Якщо увійти до віртуальної зали будь-якої бібліотеки, то можна віднайти потрібну інформацію за запитом – темою, роками, місцем видання, автором, назвою, розділами знань, URL-адресами, зображеннями чи аудіальними зразками. Наприклад, Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського пропонує своїм користувачам здійснити пошук інформації спочатку через електронну вітрину своїх надходжень, а потім за розділами: «Фізико-математичні науки», «Хімічні науки», «Науки про Землю», «Біологічні науки», «Техніка», «Енергетика», «Гірнична справа», «Технологія металів», «Хімічна технологія», «Технологія деревина, легкова промисловість, поліграфія, фотокінотехніка», «Будівництво», «Транспорт», «Сільське та лісове господарство», «Медицина», «Соціологія», «Історія», «Економіка», «Політика», «Державо і право», «Воєнна наука», «Культура. Освіта», «Філологічні науки», «Мистецтво», «Релігія», «Філософські науки» тощо). Ось як пропонують шукати

інформацію на сайті бібліотеки: «Вводиться фраза природною мовою. Пошук відбувається практично за всіма елементами бібліографічного опису. Фраза розбирається на окремі слова (цифри не враховуються!). Російські слова морфологічно нормалізуються (ігноруються закінчення слів). Знайдені документи сортуються за порядком зменшення їх рангу (чим більше в знайденому документі слів із запиту, тим вищий ранг документа). Пошук за автором або назвою: Вводиться прізвище або початок назви. Потрібно вводити лише одного автора (або назву). Пошук за роком: Вводиться рік видання (одне число)» [9]. Абсолютно іншим є групування фондів Американських бібліотек на класи і підкласи.

Також кожна публікація, аби не загубитись у інформаційному просторі, повинна мати власний рубрифікатор. Величезна кількість інформації, доступної читачам, вимагає точних і ефективних способів ідентифікації та визначення місцезнаходження окремих ресурсів, а іноді навіть окремих частин або елементів у цих ресурсах. Це, безперечно, стосується академічних та наукових дослідницьких документів, які публікуються як внесок у накопичені знання в дисципліні чи галузі дослідження та використовуються для інформування та підтримки роботи інших дослідників. Адже щороку спостерігається зростання публікаційної активності: з'являються все нові аудіокнижки, ринок насичується безліччю візуальних творів, а ще статті, звіти та інші тексти. Особливо це стало відчутним із появою Covid-19, коли усі навчальні заклади та більшість організацій перейшли у дистанційний формат викладання та спілкування.

Тому для книжок прийнято давати унікальний номер ISBN, який реєструється у Міжнародному агентстві (і не має значення, чи то книжка віртуальна, чи фізична – у м'якій чи твердій обкладинці). Уся інформація кодується у тринадцяти цифрах (а до 2007 року у десяти), із якої можна дізнатись і про видавця, і про автора. Однак ця інформація є настільки заплутаною, що на допомогу поспішила система DOI. Звіт, презентація, дослідження, просто файл, розділ книги, якийсь

відеодокумент чи програмне забезпечення – усі вони мають цифровий ідентифікатор об'єкта. В академічних і наукових дослідженнях DOI часто включаються в повні бібліографічні посилання (див. список оформлення даної роботи, де одночасно використано URL-адресу та doi), а для зручності на сторінках таких видань є маркер «процитувати». Для журналів застосовується інша система – ISSN, причому ці коди у переважній більшості різняться для друкованих та електронних версій. Даний ресурс вибудовується тільки на назві, на відміну від попереднього, де міститься інформація і про місце видання, і роки, і формати.

Існують також коди SICI, за допомогою яких визначаються окремі частини журналів, номери, томи, ідентифікується зміст, дата публікації (місяці і роки) тощо, а також коди BICI (Book Item and Component Identifier), що є проектом стандарту Американської національної організації стандартів інформації. Ця система надає унікальні коди для конкретних елементів у книгах або подібних публікаціях. А код із сімнадцяти символів, який використовують видавці наукових журналів для ідентифікації окремих документів у своїх публікаціях – це вже PII. Такі ідентифікаційні дані можуть містити багато різних видів опублікованих елементів. Електронні підручники також мають свої унікальні коди. Це ETTN, де у тринадцяти цифрах закодовано текстові файли (наприклад, матеріали конференції чи журнали). Такий код генерується на запит Magnanimitas Assn. Ще код ISTC, який застосовують для публікацій різними мовами, наприклад при каталогізації чи у маркетингу. А на онлайн-ринках Amazon можна зустрітись з кодом ASIN, який унікально зчитує окремі продукти, зокрема книги та інші документи.

Ідентифікація існує не лише вербальна, штрих-коди застосовують і для музичної продукції. Це код ISMN, за допомогою якого відбувається прочитання партитур або нот у друкованому вигляді, в Інтернеті та в усіх інших форматах. Не оминула доля кодування і фільмів, і телепрограм, і спортивних подій, і випусків новин, і відеоігор. ISAN, який присвоюється аудіовізуальному твору, а не просто

конкретній публікації чи випуску, дає змогу ідентифікувати будь-які режисерські чи театральні версії та прояви конкретного аудіовізуального твору на різних фізичних і цифрових носіях. Роки видання, країни, звукові доріжки, трейлери, реклами – усі вони приховали власний зміст за допомогою даного коду.

Отже, логічну послідовність і супід-рядність використовують ті, хто програ-мують інформацію за допомогою системи кодування, а завдяки тому, що кожен мате-ріал може бути представлений інтегрова-но, використовують фасетні класифікації [1].

Висновки і перспективи. Нинішній інформаційний простір – це високий рівень мобільності, оскільки кожен може працю-вати віртуально, удосконалюючи власні комунікативні компетенції (критерії вибору цифрових інструментів, ресурси, плат-форми, програмні засоби залежать від спо-живачів інформації, їхніх уподобань, переваг).

Це також і інформаційна безпека, яку може гарантувати окрема взята країна, як у випадку створення мобільного додатку «Дія» чи захист персональних даних у мережі банків, де застосовують електрон-ний підпис тощо.

Інформаційним простором ми також називаємо середовище, у якому заро-джується, розвивається та зберігається інформація. Це також засіб, за допомогою якого здійснюється інформація (так, напри-клад, українці щиро вдячні платформі Starlink, запущеній американцями, яка допомагала вийти на зв'язок у зне-струмлених та розгромлених, розчавлених

рашистами містах, підтримувала наших мужніх воїнів ЗСУ на непідконтрольних територіях).

Якщо описувати цей простір, то на нашу думку, найбільш вдалим будуть прикметники «високоорганізований», «ін-дивідуальний», «релятивний». Він, простір, як потік інформації, очікує на власного споживача. Комунікація здійснюється різ-ними шляхами залежно від засобів, обра-них комунікантами. Сама ж інформація існує незалежно у всесвіті. Існує велика кількість варіантів її кодування, і який саме буде обраний, залежить від конкретної людини чи ситуації.

Інформаційний простір – це зако-довані фрейми і кванти в широкому їх тлумаченні, джерелом яких виступають час, обставини, дії, які знаходиться на медіані «зростання» чи «спадання».

Це дослідження може бути викорис-тане під час викладання теорії дисциплін, пов'язаних із алгоритмізацією, програму-ванням, штучним інтелектом, лінгвістич-ними експериментами, математичною лінгвістикою і логікою.

Отже, інформаційний простір – це узагальнене поняття набутого мовного досвіду людства на основі об'єктів фізичного світу, яке може бути просто скопійоване і у своїй висхідній набути нового звучання. Інформація лише тоді стає валідною, коли гарантована своїм використанням. Нові парадигми сучасних досліджень мови – це виклик нашого часу. Із цим твердженням можна погоджуватись або не погоджуватись. Але той, хто володіє інформацією, є її володарем.

Список використаної літератури

1. Балалаєва О. Ю. Фасетні класифіка-ції електронних засобів навчального при-значення. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2013. Т. 38, Вип. 6. С. 41-52 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2013_38_6_6
2. Бацевич Ф. С. Нариси з лінгвістичної прагматики: Монографія. Львів: ПАІС, 2010. 336 с.
3. Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи: Збірник тез доповідей II Міжнар. наук.-практ. конф., 22 квітня 2021 р. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, «Політехніка», 2021. 288 с.

4. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657–XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

5. Інтернет-комунікація в діяльності інститутів сектору безпеки: теоретико-прикладний аспект: Монографія. Київ, Луганськ: Янтар, 2013. 664.

6. Маніпуляція. Літературознавча енци-клопедія: у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007. Т. 2: М – Я. С. 11. URL: <http://slovopedia.org.ua/42/53404/285589.html>

7. Маніпуляція. Словник української мови: В 11 т. Т. 4. 1973. С. 621. URL: <http://sum.in.ua/s/manipuljacija>

8. Мей К. Інформаційне суспільство. Скептичний погляд. Київ: К.І.С., 2004. 220 с.
9. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://surl.li/dhaup>
10. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. Київ: Ваклер, 2006. 656 с.
11. Почепцов О. Г. Основы прагматического описания предложения. Київ: Вища школа, 1986. 116 с.
12. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями і проблеми. Полтава: Довкілля-К, 2008. 712 с.
13. Слюсаревський М. М. Інформаційний простір: критика існуючих визначень і спроба побудови теорії. *Вісник Харківського державного університету*, 1999. № 439, Ч. 4, 5: Сер. Психологія, політологія: Особистість і трансформаційні процеси у суспільстві. С. 337-342.
14. Снітко О. С. Культурологічний аналіз образів-індикаторів оцінних смислів. *Мова і культура*. Київ, 1992. С. 61-62.
15. Філософія: словник термінів та персоналій / В. С. Бліхар, М. А. Козловець, Л. В. Горохова, В. В. Федоренко, В. О. Федоренко. Київ: КВІЦ, 2020. 274 с.
16. Шпеєр А. Біографія. URL: http://www.people.su/ua/126010_2
17. Crick F. & Koch C. Some reflections on visual awareness. *Symposium on Quantitative Biology*, 1991. 55.
18. Crick F. & Koch C. Towards a neurobiological theory of consciousness. *Seminars in the Neurosciences*, 1990. № 2. 263-75.
19. Dagenbach D., Carr Th. & Wilhelmsen A. Task-induced strategies and near-threshold priming: conscious effects on unconscious perception. *Journal of Memory and Language*, 1989. № 28. 412-443.
20. Dennett D. C. Quining qualia. *Consciousness in modern science* / Edited by Marcel E. J. and Biziach E. Clarendon Press. 1988.
21. Dulany D. E On consciousness in syntactic learning and judgment: a reply to Reber, Allen and Regan. *Journal of Experimental Psychology*. 1985. № 114. 25 - 32.
22. Ericsson K. A & Simon H. Protocol analysis: Verbal reports as data. MIT Press, 1984.
23. Ferer E. & Biederman I. A comparison of reaction time and verbal report in the detection of masked stimuli. *Journal of Experimental Psychology*, 1962. 64. 126-30.
24. Foss D. J & Hakes D. T. Psycholinguistics: an introduction to the psychology of language. Prentice Hall. 1978.
25. Kimmeyer L., Wortman K., Kitayama S., Lemelson R., Cummings K. Culture, mind and brain: new concepts, models and applications. Contemporary perspectives in the social and behavioral sciences. Cambridge: Cambridge University Press. 2020. doi:10.1017/9781108695374
26. Lorini G., Moroni S. How to make norms with drawings: An investigation of normativity beyond the realm of words. *Semiotica*, 2020. № 233, pp. 55-76. DOI: <https://doi.org/10.1515/sem-2018-0062>
27. Nycz J. Media and second dialect acquisition. *Annual Review of Applied Linguistics*, 2019. № 39, 152-160. DOI: <https://doi.org/10.1017/S0267190519000060>
28. Rajagopalan K. On Searle [on Austin] on language. *Language & Communication*, 2000. № 20. 347-391. Retrieved from: <http://surl.li/dddx>
29. Searle J. R, Vanderveken D. Speech acts and illocutionary logic. In: Vanderveken D. (eds) *Logic, Thought and Action*. 1985. 2. DOI: https://doi.org/10.1007/1-4020-3167-X_5
30. Smagorinsky P. Rethinking protocol analysis from a cultural perspective. *Annual Review of Applied Linguistics*, 2001. № 321. 233-245. DOI: <https://doi.org/10.1017/S0267190501000149>
31. Teun A. Van Dijk. *Society and Discourse How Social Contexts Influence Text and Talk*. Cambridge University Press, 2009. № 299. Available from: <http://surl.li/ddczq>
32. Vakulyk I. I. Linguistic aspects of scientific communication in synchrony and diachronic. Kyiv, 2015. 280.
33. Zeman D. Value in Language. *Organon F*, 2021. Vol. 28, № 3, 498-504. 1335-0668. DOI: <https://doi.org/10.31577/orgf.2021.28301>

References

1. Balalaeva, O. Y. (2013) Fasetni klasyfikatsii elektronnykh zasobiv navchalnoho pryznachennia. Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia [Facet classifications of electronic means of educational purpose.

- Information technologies and learning tools]. 38. 6. 41-52. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2013_38_6_6.
2. Batsevykh, F. S. (2010) *Narysy z lnhvistychnoi prahmatyky: Monohrafiia* [Essays on linguistic pragmatics: Monograph]. Lviv: PAIS. 336.
3. Biznes, innovatsii, menedzhment: problemy ta perspektyvy [Business, innovation, management: problems and prospects] (2021): *Zbirnyk tez dopovidei II Mizhnarodnoi nauk.-prakt. Konferentsii* [Collection of abstracts of the II International Scientific and Practical Conference], April 22, 2021. Kyiv: Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute. 288.
4. Zakon Ukrainy «Pro informatsiiu» vid 02.10.1992 № 2657–XII [Law of Ukraine «On Information» of 02.10.1992 No. 2657–XII]. Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
5. Internet-komunikatsiia v diialnosti instytutiv sektoru bezpeky: teorettyko-prykladnyi vspekt: Monohrafiia (2013) [Internet communication in the activities of security sector institutions: theoretical and applied aspect: Monograph]. Kyiv, Luhansk: Yantar. 664.
6. Manipuliatsiia [Manipulation] (2007). *Literaturoznavcha entsyklopediia: u 2 t. / Yu. I. Kovaliv* [Encyclopedia of Literary Studies: in 2 vols. Y. I. Kovaliv]. Kyiv: VC «Academia». 2: M - J. 11. Retrieved from: <http://slovopedia.org.ua/42/53404/285589.html>
7. Manipuliatsiia [Manipulation] (1973). *Clovnyk ukrainskoi movy: V 11 t. [Dictionary of the Ukrainian language: In 11 vols]*. 4. 621. URL: <http://sum.in.ua/s/manipuljacija>.
8. May, K. (2004) *Informatsiine suspilstvo* [Information society]. *Skeptychn yi pohliad* [Skeptical view]. Kyiv: K.I.S. 220/
9. Natsionalna biblioteka Ukrainy imeni V. I. Vernadskooho [Vernadsky National Library of Ukraine]. Retrieved from: <http://surl.li/dhayp>.
10. Pocheptsov, G. G. (2006) *Teoriia komunikatsii* [Theory of communication]. Kyiv: Vakler. 656.
11. Pocheptsov, O. G. (1986) *Osnovy prahmatycheskoho opysanyia predlozhenyia* [Fundamentals of pragmatic description of the proposal]. Kyiv: Higher school. 116.
12. Selivanova, O. O. (2008) *Suchasna lnhvistyka: napriamy i problemy* [Modern linguistics: directions and problems]. Poltava: Environment-K. 712.
13. Slyusarevsky, M. M. (1999) *Informatsiinyi prostir: krytyka isnuuiuchykh vyznachen i sproba pobudovy teorii* [Information space: criticism of existing definitions and attempt to build a theory]. *Visnyk Kharkivskoho derzhavnoho universytetu* [Bulletin of Kharkiv State University]. 439. 4, 5: Psychology, Political Science: Personality and transformation processes in society. 337-342.
14. Snitko, O. S. (1992) *Kulturolohichnyi analiz obraziv-indykatoriv otsinnykh smysliv* [Cultural analysis of images-indicators of evaluative meanings]. *Mova i kultura* [Language and culture]. Kyiv. 61-62.
15. *Filosofiia: slovnyk terminiv ta personali* [Philosophy: dictionary of terms and personalities] (2020) / V. S. Blikhar and all. Kyiv: KVIC. 274.
16. Speer, A. (2010) *Biohrafiiia* [Biography]. Retrieved from: http://www.people.su.ua/126010_2.
17. Crick, F. & Koch, C. (1991) Some reflections on visual awareness. *Symposium on Quantitative Biology*. 55.
18. Crick, F. & Koch, C. (1990) Towards a neurobiological theory of consciousness. *Seminars in the Neurosciences* 2. 263-75.
19. Dagenbach, D., Carr, Th. & Wilhelmsen, A. (1989) Task-induced strategies and near-threshold priming: conscious effects on unconscious perception. *Journal of Memory and Language*. 28. 412-443.
20. Dennett, D. C. (1988) *Quining qualia. Consciousness in modern science* / Edited by Marcel E. J. and Biziah E. Clarendon Press.
21. Dulany, D. E. (1985) On consciousness in syntactic learning and judgment: a reply to Reber, Allen and Regan. *Journal of Experimental Psychology*. 114. 25-32.
22. Ericsson, K. A & Simon, H. (1984) *Protocol analysis: Verbal reports as data*. MIT Press. 84.
23. Ferer, E. & Biederman, I. (1962) A comparison of reaction time and verbal report in the detection of masked stimuli. *Journal of Experimental Psychology*. 64. 126-30.
24. Foss, D. J & Hakes, D. T. (1978) *Psycholinguistics: an introduction to the psychology of language*. Prentice Hall. 378.
25. Kimmeyer, L., Wortman, K., Kitayama, S., Lemelson, R., Cummings, K. (2020) *Culture,*

mind and brain: new concepts, models and applications. Contemporary perspectives in the social and behavioral sciences. Cambridge: Cambridge University Press. DOI: <https://doi.org/10.1017/9781108695374>

26. Lorini, G., Moroni, S. (2020) How to make norms with drawings: An investigation of normativity beyond the realm of words. *Semiotica*. 233. 55-76. DOI: <https://doi.org/10.1515/sem-2018-0062>

27. Nycz, J. (2019) Media and second dialect acquisition. *Annual Review of Applied Linguistics*. 39. 152-160. doi:10.1017/S0267190519000060

28. Rajagopalan, K. (2000) On Searle [on Austin] on language. *Language & Communication*. 20. 347-391. Retrieved from: <http://surl.li/dddx>

29. Searle, J. R., Vanderveken, D. (1985) Speech acts and illocutionary logic. In:

Vanderveken D. (eds) *Logic, Thought and Action*. 2. DOI: https://doi.org/10.1007/1-4020-3167-X_5

30. Smagorinsky, P. (2001) Rethinking protocol analysis from a cultural perspective. *Annual Review of Applied Linguistics*. 321. 233-245. doi:10.1017/S0267190501000149

31. Teun, A. Van Dijk (2009) *Society and Discourse How Social Contexts Influence Text and Talk*. Cambridge University Press. 299. Retrieved from: <http://surl.li/ddczq>

32. Vakulyk, I. I. (2015) Linguistic aspects of scientific communication in synchrony and diachronic. Kyiv, 2015. 280.

Zeman D. Value in Language. *Organon F*, 2021. Vol. 28, № 3, 498-504. 1335-0668. DOI: <https://doi.org/10.31577/orgf.2021.28301>

Introduction. Information has always been valued, now it has become even more valuable. Today it is considered the most important resource for the development of society. Recently, issues related to information warfare have been actively discussed not only in our country but also abroad. Despite thirty years of independence of our country, the concept of information space has not lost its relevance. Therefore, our task was to demonstrate with the help of which frames (in their broad interpretation from the point of view of linguistics, psychology, communication in general and knowledge as a picture of the world, the source of which is time, circumstances and actions) information is framed. **The purpose of the study** is to present the concept of "information space" in the projection to the present. The multidimensionality of the coverage of this issue in scientific discourse is explained by various factual materials. Therefore, the paper uses traditional **methods of scientific research** - analysis and synthesis - to identify the most important features of the phenomenon under study. **Discussion.** Linguistic units have different thematic and genre load, and therefore compositional build their own caches in the communicative space. There are codes - rubrics - symbols that help to decipher any information. We tried to highlight the concept of information space, based on our own observations and developments, which may not coincide with the generally accepted ones. Its main advantages are a high level of mobility. **Conclusions.** The article analyzes how information security occurs and what influences it. The author's own interpretation of "information space" in the context of modern communication is presented. This is encoded information that you need to be able to decipher. And everyone chooses the tools and platforms himself. This research can be used in teaching the theory of disciplines related to algorithmization, programming, artificial intelligence, linguistic experiments, mathematical linguistics and logic. Information space is a generalized concept of the acquired linguistic experience of mankind based on the objects of the physical world. Information can either be copied or acquire a new sound. Information only becomes valid when it is guaranteed by its use.

Keywords: world picture, concept, information space, language, communication, meanings, text, intention, code.